

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

2 Mart 1994 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesinde gözaltında kaybedilen Özgür Gündem Gazetesi muhabiri Nazım BABAOĞLU da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "1974 yılında Urfa'nın Siverek ilçesinde doğan Nazım Babaoğlu, 1991 yılında Urfa Ticaret Lisesini bitirdikten sonra, 19 yaşında Özgür Gündem Gazetesi'nin Urfa Bürosunda çalışmaya başlamıştır. Özgür Gündem Gazetesi Urfa bürosu çalışanları bölgede devlete bağlı paramiliter güçlerin ve korucuların işlediği iddia edilen birçok suç ile ilgili de haber yayınlamıştır. Bunlardan biri de Bucak Aşiretine mensup dört korucunun Siverek'te görevli bir öğretmenini evini basarak öğretmene ve kız kardeşine cinsel saldırıda bulunduklarına dair hazırladıkları haberdir. Bu haber Özgür Gündem gazetesinde yayınlanınca Urfa Bürosu çalışanlarına yönelik tehditler daha da artar. Haberin yayınlanmasından sonra; gazetenin etrafında şüpheli kişilerin dolaşmaya başlaması üzerine, can güvenliklerinin sağlanmasına dair resmi kurumlara yaptıkları başvurulara cevap verilmez ve hiçbir önlem alınmaz. 12 Mart 1994 sabahı Siverek'teki yerel bir gazetenin çalışanı ve ilçenin Anadolu Ajansı temsilcisi Murat Yoğunlu, Özgür Gündem Urfa Bürosu'nu telefonla arar. Murat Yoğunlu, gazetenin yetkililerine Siverek'te korucularla ilgili çok önemli bir haber olduğunu ve mutlaka muhabir göndermelerini söyler. Bunun üzerine Nazım Babaoğlu, sözü edilen haberi takip etmek ve Murat Yoğunlu ile buluşmak üzere Siverek ilçesinde bulunan İrfan Matbaasına gider. Görgü tanıklarının beyanlarına göre; Nazım Babaoğlu, İrfan Matbaası adlı işyerine gittiğinde Bucak Aşiretine mensup korucular tarafından zorla dışarı çıkartılarak bir araca bindirilip Sedat Bucak'ın evine götürülür. Nazım Babaoğlu'ndan 12 Mart 1994 tarihinden bu yana bir daha haber alınamaz. Görgü tanıkları, Sedat Bucak'ın çiftlik evinin altında hücre tipi yerler bulunduğunu ve birçok insanın burada alıkonulduğunu belirtmiştir. Sedat Bucak'ın evinde alıkonulan ve daha sonra serbest bırakılan bazı kişiler de Nazım Babaoğlu'nu orada görmüş, ona ne sorduklarını, ne yaptıklarını duymuşlardı. Nazım Babaoğlu'nun alıkonulduğu günlerde, Urfa'da Hüseyin Taşkaya ve ismi öğrenilemeyen iki kişi daha yine korucular tarafından kaybettirilmişti. Kayıp olan kardeşi Hüseyin Taşkaya'yı ararken Sedat Bucak'ın evinde Nazım'ı gören ve günler sonra gazetede ki resminden tanıyan Aziz Taşkaya; Nazım Babaoğlu'nu gördüğünü ve kim olduğunu sorduğunda, kendisine "Bu genç, gazeteci" cevabı verildiğini aktarır. Aynı evde alıkonulan ve sorgulanıp bırakılan başkaları da Özgür Gündem Gazetesine gelerek bildiklerini anlatır. Babaoğlu'nun yirmi gün kadar Bucakların elinde sağ olarak kaldığı ve bir araçla Urfa'da gezdirilerek sorgulandığını da görenler olur. Bu duyumlar üzerine oğlunun akıbetini öğrenmek için çabalayan, baba İbrahim Babaoğlu, polisler tarafından

gözaltına alınıp tehdit edilir. Nazım Babaoğlu'nun babası ve annesi de Nazım'ın kaybettirilmesinden bir müddet sonra Sedat Bucak ile görüşür. Görüşmeden yaklaşık bir ay sonra Fırat Nehri'nin kenarında kimliği tespit edilemeyen cansız bir beden bulunur. Olay yerine Nazım Babaoğlu olabilir şüphesiyle gidip araştırmak isteyen aileye izin vermeyen emniyet yetkilileri, bulunan cenazeyi kimlik tespiti yapmadan kimsesizler mezarlığına defneder. Aileye zaman zaman Nazım'la ilgili tanıklılar ulaşırsa da, bu tanıklar resmi kurumlara beyan vermekten çekinir. Ailenin tüm başvurularına, tanık beyanlarına rağmen Nazım Babaoğlu dosyasında bir gelişme sağlanmaz. 2021 yılında soruşturma dosyasına kısıtlılık kararı getirilir. Avukatların kısıtlılık kararına itirazı sonuçsuz bırakılır. soruşturma aşamasında bırakılan dosyada, adil yargılanma ve yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin Anayasa mahkemesine başvurur. Başvuru "kabul edilemez" bulunarak reddedilir. Daha sonra aynı gerekçelerle AİHM' e yapılan başvuru devam etmektedir."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?